

Ministar turizma **Gari Cappelli** o "vrućoj" fotelji u kojoj se (s)našao zbog dizanja PDV-a, razvoju ponude na kontinentu, hotelijerskim ulaganjima...

Nisam za uvoz radne snage, turisti više vole da ih uslužuju domaći ljudi

Tko ima dobru ponudu, neće imati problem dizati cijene i neće izgubiti goste. Nije sve crno-bijelo, a viši PDV neće zaustaviti investicije

Radmila Kovacević
 radmila.kovacevic@vecernji.net
 ZAGREB

Dizanje PDV-a ugostiteljstvu fotelju ministra turizma, koja je trebala biti jedna od ugodnijih u Vladi, pretvorilo je u jednu od vrućih. Ministar Gari Capelli tu je kriku prebrodio, a već je ozbiljno zagazio i u neve teme: turističko zemljiste, razvoj turizma na kontinentu, CRO kartica, promocija zdravstvenog turizma... Ugostitelje je, pak, umirio mogućnošću rezanja parafiskalnih nameta.

Zašto kompenzacije ugostiteljima i cijela bura kad će viši PDV ionako platiti gosti?

Ugostiteljstvo će biti na gubitku što se tiče dobiti. Morat će raditi nove kalkulacije i vjerojatno nešto podići cijene. No, tko ima dobru ponudu, neće imati problema ni s korigiranim cijenama. Nedavno sam bio u jednom od boljih zagrebačkih ribljih restorana. Riba vrhunská, a cijena 40 posto niža nego u Milanu. Uvjeren sam da u tom restoranu zbog 10 kuna više neće gubiti goste. Nije sve crno-bijelo s PDV-om, a investicije u turizmu neće stati. Hotelijerima smo zadržali međustopu od 13%. Investicije mogu zaustaviti drugi problemi...

Koji?

Ako se ne upravlja destinacijom. Nije dobro, a toga ima, kad mjesto ima hotele s pet zvjezdica, a restorani, trgovine, kafići... na puno su nižoj razini. Sve se mora ujednačeno razvijati.

Hotelska industrija ljuti se da se ključne odluke donose bez njih. Kakav status sektorima u Vladi?
 Status je neupitan, država prepoznaje značenje svih segmenta, ali treba reći i da hotelijerstvo prihodima čini 50% našeg turizma. Osim hotelijera, čime ga i obiteljski smještaj, kampovi, agencije... Stalno se postavlja i pitanje treba li nam Ministarstvo turizma. Malo čudno, nijedan drugi sektor

se to ne pita. Turizam donosi 18% BDP-a i ministarstvo je potrebno.

Hotelijeri se tuže da zbog nevjerenog zemljista reduciraju investicije, grade bazene od 300 umjesto tisuću kvadrata...

Uskoro ćemo s prijedlogom zakona ići ministru Goranu Mariću. Imamo kvalitetne obrise i smjer u kojem bismo to htjeli riješiti. Naša razmišljanja bliska su razmišljanjima branše, bit će vjerojatno više modela, i koncesija i prodaja. Ključno je kakvo će biti tumačenje pravnika i stav DORH-a. Kroz Ministarstvo imo-

vine dobili smo moćan alat da se rješava pitanje državne imovine, vojne imovine, pa i turističkog zemljista, što je od velikog značenja i za smanjenje duga države.

Obiteljski smještaj s 50% kredita u turizmu donosi 15% prihoda i neki bi da se daljnji rast zabrani.

Zabrane nisu opcija. Ali, prioritet je dizanje kvalitete, a ne rast broja apartmana. Danas i gost obiteljskog smještaja traži dodatne sadržaje, bazen, fitness ili saunu. Objekti s bazenom imaju sezonus od 150 dana, ostali upola

kraču. Kad se obiteljski smještaj profesionalizira, digne kvalitetu, moći će dići i cijene, a lakše ćemo ga i promovirati, brendirati. Nažalost, u tom segmentu nema previše reda. Za razliku od hotelijera koji svake tri godine prolaze nadzor da se vidi nose li zvjezdice opravdano, obiteljski smještaj nema provjera. Sada ne znamo jesu li tri zvjezdice apartmana zaista tri, jedna ili možda zasluguje i pet zvjezdica. Velika je razlika u kvaliteti obiteljskog smještaja i nužno ga je rekategorizirati.

Iznajmljivači kažu da rekategorizacija košta i da gosti više gledaju recenzije nego zvjezdice...

Onda bismo mogli reći i da hoteliški gosti ne mare za zvjezdice, nego za recenzije, a znamo da nije tako. Iznajmljivačima će biti dostupni povoljni krediti HBOR-a, rekategorizacije će biti proces od pet, šest godina i na kraju će, vjerujem, svi biti zadovoljni. Danas ima apartmana koji su puni samo 20 dana, po 25 eura, a naš cilj je da budu puni minimalno dva mjeseca i barem po dvostruko višoj cijeni.

Nezaposlenih turističke struke je 40.000, a problem je 15.000 sezona. Što ćete poduzeti?

Prvo se mora raščistiti da se vidi koliko je ljudi zapošljivo, koliko ih radi povremeno, na ugovor, na crno ili su otišli u inozemstvo, a nisu se odjavili. Problem je složen, hotelijeri govore da su nekad u Slavoniji za jedno radno mjesto imali po 50-60 kandidata, a sada ih se javi 20. No, o većim kvotama za zapošljavanje stranaca treba razgovarati tek kad se do kraja raščisti statistika o nezaposlenima. Moramo imati na umu i da turisti više vole kad u uslužnim djelatnostima sreću autohtonu stanovništvo.

Koje su glavne novosti turističkih zakona koji su u pripremi?

Jedna od većih je boravišna pristojba. O njenoj visini odlučivat će se na lokalnoj razini, mi ćemo propisati minimalni i maksimalni iznos. Najniža će od 2018. vjerojatno biti 7 kuna, a najviši iznos dogovorit ćemo sa sektorom. Besmisleno je da gost vrhunskog hotela, koji po danu za smještaj izdvoji tisuću eura, za boravišnu plati smješnih sedam kuna. •

HTZ se mora mijenjati i postati globalno jak

Tražite li novog direktora HTZ-a? Zainteresiranih ima puno...
 Ima? Vidjet ćemo... Hrvatska turistička zajednica mora se mijenjati, mora biti agencija za promociju turizma, mora snažnije izići na globalno tržište. Moramo biti globalno moćni za godinu, dvije kad se konkurenčni vrate u igru. Sad smo u promociji slabašno jaci. Je li točno da je najdugovječniji pomoćnik ministara, Robert Pende, i vama desna ruka?

Cijenim znanje i iskustvo, a da sam zatekao tri Pendea, nijednog ne bih mijenjao. Ima sve što treba dobrim pomoćniku, reagira, upozorava, nudi prijedloge... Početkom mandata gasili ste požar zbog PDV-a, niste išli na sajmove, imate li uvid kako ide buking? Optimist sam, buking je dobar i ako ne bude nekih novih okolnosti, vjerujem da ćemo u 2017. povećati noćenja barem pet posto.

Zabrana rasta broja apartmana neće biti. No, velika je razlika u kvaliteti obiteljskog smještaja i treba ga rekategorizirati